

SAJÓ LÁSZLÓ

Juhász Ferenc sírja

(Halotti beszéd J. F. szavaiból)

SAJÓ LÁSZLÓ (1956) Budapest

*Bár élve tövisek között haladtam:
Rózsák alatt fogok rohadni majdan;
A kerepesi temetőben
Síromnak lesz virága bőven*
Reviczky Gyula

Engem csak a halál érdekel. Engem már csak a halál érdekel. Én sok halált (haldoklást és meghalást és nemcsak halottat) láttam magam is, az örökös halállal élek boldog-boldogtalanul folyamatos hétköznapijaimban, annak félelem-nélküli állandósúlt tudatával. Ez költészet-kutatásaim és lét-kutatásaim alapja, állandósága, ez minden percem lényegi foglalata vagy tartalva

a halállal éltem mindíg. Ó, hány koporsó mellett álltam én, hogy kíváncsi és riadt gyermekszememmel egy-vonalban illatozott a csipkeszemfödő és a papírcsipkés fátylaszemfödő, menyasszonyokon, katonákon, öngyilkosokon, nagyapákon, csecsemőkön és gyereklány-anyákon, ott párologták csöndjüket gyermek-orrlikaimba, s a fenyőkoporsók, dühödő és lángoló virágok, mirtuszkoszorúk, dohszagú ünneplőruhák, halotti kontyok és halotti fehér harisnyák illata, az oszlást-kezdeni akaró testek és emlékek illata, mécsesek lángja-illata és gyertyák füstje-illata beszötte gyermek-szívemet, Hány halottat vittem a sírhoz én? Hány halottat? Hány barátot! Vittük a halál-nehez koporsót, fiúk, hosszú falusi utcákon a porban. Veritékünk a sárga porba csöppent, s feketelukat fúrt a porba füstölögve. Vittük a halott barátot a koporsóban, rezesbanda szólt, az asszonyok imádkoztak. És nehéz volt a koporsó, És a temető-oldal kutyatejes és krisztustövisek, zöld bársony-csacsifüles, kék korongtalajrózsás dombjába fúrva a nagy vasbogár-szögekkel kivert rozsdás pléh-ajtajú halottaspince, hullapince, bonc-pince, kődoboz-üresség ablakán vaskeresztek-rács (dohszag és halálbűdösség fújódott ki onnan, mint a Sátán végbélszele), az ajtón nagy szivalakú fekete vaslakat. Be-beleskelődtem olykor (mert akkor is a halál töltötte be szívemet élő óriás-sejtjeivel!) s láttam a mohos és varangy-nyirkos kék tűzzel varangypislogó hosszú

kőfélhenger közepén nagy X-lábú faasztalt, azon hatalmas szikrázó bádogtepsit. Mást semmit. Csak zöld dögszagcsönd örvénylett halálhomályával kamasz-orrlikaimba, s a voltak barna nem-lét csöndje, nincsenek-ott-csöndje ömlött be tág kamasz-pupilláimon szívemig: betömve a szív lüktető gödreit és vonagló húsát barna rothadatlan és rothadhatatlan rongyaival: az Elmúlás. a patkány hogy zabálja az emberszívet, s patkány patkányon, mint sírkő sírkövön elhagyott, elhasznált falusi temetőben, patkány patkányon, mint cseréptetőn egymásra lapozva a piros cserepek, a sárgán csámcsogó cincogott, nyávogott, rotyogott, forrt, nyüszített, vinnyogott, sikított, a hömpölygő, buborékozó, tolongó, tülekvő bajszos lakodalom, szóké, vörösön pöfögött, buborékozott, páfrányos, pamacsos, pálmás, pávatollas enyvlábbal a levegőbe fölúgrálva, mint lázadó olvadt enyv, fröccsent az örvénylő, füstölő patkány-halálhalom, arra mentem éppen, ott ódöngtem fölszabadultan és szív-rohadtan, s néztem a mohó hullaevést, Ott feküdtem én, ha önmagamra vágytam. A sírok közt, vagy frissen ásott sírgödörben. Mellettem kövér szürke-zöldfoltos varangy mászott a sírban. A sírfal kockasárgáján kaparászott. Néha eső is esett. Feküdtem a sírgödör agyagsárgaföld koporsóalján hanyatt, néztem a sárgaföld-sírfal szivacs-üregeiből, sárga spongya-likacsaiból kimászó átlátszó üvegforgács-csokor bogarat, Feküdtem a sírban hanyatt, kezeim nyakam alatt, s néztem az ásóval sárga függőlegesre metszett földfalból kimászó bíbor zománcspárga fonálférget. és nem is tudta, hogy a függőleges, halálos földön mászik, és nem is tudta, hogy a halál sárga föld-dobozában kaparászik gyűrűs zománc-cérnaként vonagolva, hiszen neki csak a mászás a dolga, a titok teremő

törvényei szerint, és nem is tudta, hogy ez a félig napfényes-félig árnyas föld-dohos sárga halál-doboz holnap betelik halállal, betöltődik hullával, deszkával, ronggyal, selyemmel, virággal, papírral, bűdösséggel és sárga tiszta sárral, hogy lesz majd erjedés, húsláng, hullagázfingás, hullaenyv, halálpép. Hiszen hogy is lehetne másképp? S lesz majd durranás, pukkanás, zubogás, zuhogás, tenyésző robbanás, belső füst, forró köd, forrón csöpögő tűzpára, s összetörik majd a földben a doboz, az elsíratás fekvő-szekerénye, lesz hullavizelés, fortyogó, pőfögő zöld gázbuborékolás, kéksárga láng. Feküdtem a sírban hanyatt, s a sírgödör üvegfödőjét néztem, a szikrázó kék téglalapot, a napfényanyag kék eget, a napszötte kék koporsót, Feküdtem a sírban. Néha bárányfelhők göndörödtek sűrű lágy pamacsokkal, néha eső esett, s a frissen ásott sír agyagdeszka-alján fölgyűlt a sárga víz, a sárfesték sárgáját kioldva, s nagy szétpattanó esőhólyagok úsztak a víz gyűrűző hártáfelületén, szivárványszínű buborékok, félbemetszett, hosszában elvágott vízhártágyolyók pezsegtek hemzsegtve a sírban, s durrantak szét laza gyűrűzéssel. És a víz, mint a hullalé. És a vízben a sírvarangy pislogva ült, És ha már nagyon fáj: a sírból kimásztam. És vissza se néztem és mentem hazafelé. Hazafelé. Hazafelé. Hazafelé. Mikor a sírből kimásztam! elkapva a sírszél zöldsárga agyagélét, fölhúztam magam a temetőtalajra! És futni kezdtem, hogy élve maradjak! Aztán a sírba újra lemásztam, nem is másztam, de ugrottam én kecskebéka-könnyedén, szöcske-könnyen, sáskapillanattal. S kotortam tovább a holtakról a sírkukac-zsírt, a rothadáshabot, a hullaférges halottsárga földet! És a sírből megint kimásztam! Ó, hányfajta sírből másztam ki én? Három méter mélyben álltam a fagymeleg büztelen sírgödörben ültem a frissen-kiásott sírgödörök barna gyökér-bőrrel, koporsófoszlányokkal, korhadt és avas ruhacafatokkal, gyöngyházgombokkal, kiszáradt tökhéjat utánzó koponya-hólyagdarabokkal, ásóval félbevágott véres varangyokkal és fehér rovar-penészhabbal kevert izzó, babérlevél, menta, tömjén, mustármag, törökszegfű, gyömbér, szerecsendiószagú földkupacon; És temető-járó mindig! A sírásót nagyon szerettem. Voltam hát halott-kihantoló, ástam a temető-tömegsír-földet, s üvöltöző és jajgató rokonok, gyerekek, feleségek, anyák, apák, testvérek, fiúk gyász-koszorújában (mert úgy bozsogtak ott, mint élő seb körül gyűrűsen, koszorúsan, szőrösen, kristályosan, lüktető pehely-pontokkal a tömegsír körül, mint a fekete legyek!) mint fagyott deszkát, megőszült deszkát, deres deszkalapokat emeltem ki az önmagukba-rohadt, egymásra-rétegesen rárohadt holtakat, akiknek bajsza volt már csak, meg szempillaszőre, koponyaszőre, csíkos gatyájuk a lábszárcsontra száradt, ingjük elrohadt, rárohadt sárga habrózsákkal a kő-hegedűvázakra, barna deszka-görccs-luk csigolyákra, a fehér tajtékhabban, sárga penészhabban dermedeztek, már haláltalanul, földdel és kövér halálpenésszel beragadt koponyájuk elgurult, mint a sáros hógolyó, azt földobtam a tömegsír-mélyébe a hozzátartozóknak, hogy tegyék az új koporsóba, az új koporsóba, amik ott fénylettek aranyírásos gyászshazugsággal,

ott feküdt, anyám méhéből nőtt viaszrózsa, kis kék koporsóban, fagyott könnycsepp a csipke alatt. fekszik hullaszag-felhők alján a gyermek-felnőtt. S vastag kék jácint-csokrot tettem rózsza-arcára, Az már bőrére száradt, húsa tengerré áradt, koponyájára olvadt, kék rothadás-gödörök, fekszik besározott csontjaival, gyökérrel-lekötött kezeivel, rög-lombú, sose-száradó tüdejével, varangyosbékát fészkelletető állakapcsaival porcelán-csillag-csigolyával,

Halott apám a szétnyitott szobaasztalon volt kiterítve. Aztán arról az asztalról ettünk, mint azelőtt is, az ünnepeken. Karácsonykor. Húsvétkor. Ott feküdt a káposzta-lilaterítős szoba-asztalon, ahol a karácsonyfa szokott állani vala. Ahogy apám nyitott, kék, sárga-eres és vérhálós szemébe néztem a szoba-asztal ravatalon. megfogtam homlokodat, a hajad olyan eleven volt, hallottam növést, láttam, ahogy álladon serkednek ki a sörték, reggelre már fekete volt az állad, másnapra, mint kígyószisz szára a géged, kiszőrösödött sárgadinyeszelet, kék-káposztás bőrű, sárga hernyó a géged. a koporsós, kis, baba-arcú ember, azt mondta, fogjam meg a lábad és tegyünk szépen a koporsóba, de ökredezni kezdtem a félelemtől, Csak halott apám lábát nem tudtam megfogni akkor, hogy a koporsóba tegyem. Halott apám halott lábait. A fekete koporsó a szobában a földön. Mellette apám hullája, apám holtteste a földön. Fehér ingben, fekete ruhában, fehér harisnyában. korán ment a földbe, túl korán alászállt az erjesztő földbe, fehér harisnyában, rózsafűzérrel átkötött kezekkel, tenyerében harmatos rozmaring-ággal. Apám elrohadt a föld alatt. Most már talán csak csont, vagy az se! A Papa csontjai közé akar feküdni: anyám, Hogy neki még egyszer mindent megadjon, csontjára rárohadjon,

Állok halottas-szobádban, szemhéjaid simogatom: hül a meleg a hullában, hideg lesz a forró atom. Ez volnál te? Ez a kemény, tátott-szájú test-tartomány? s jobb lábad sárga, körmös viasz-kucsmagomba nagyujján a kis drótnyelű sárga papírzászlót is csak másnap láttam, a dögcédulát, s rajta a halál írás-szakálla: „Juhász Ferencné született Andresz Borbála.” Az állkapcsok szétlazúlvá. Az alsó gégéig esve, a felső szemhéjig húzva. A felső a szemcsontra dül, az alsó mellcsontra csurran, mint fehér cseppkőbarlang-űr fekete selyem-sátorban. Tátott koponyád, mint fehér magas-szárú fűzőscipő, Selyemharisnyád elrohadt, Zöldek a csontok körmei. Száraz mák-szár vagy, koponyád: mákhólyag-csonthéj-daganat. Az Isten se ismerne rád, csak asszony-testedből fiad. Eddig belülről láttalak. Láttam koporsód belsejét

És Kórbonctani Intézet. Fulladás. Gégeporctörés. És halotti ruhák.

Feje hátraesve, kilátszik rózsaszín fejbőre. fehér haldoklás-lepedőn meghalás vizelet-tócsa. Tenyér-ránc halál-lepedőn haldoklás ürülék-csöppje, megállt a kis óra, megfulladt ketyegése, mint halállal töltött gége haláلود ütés-csönd percében, a vég-ütés pillanatban, a szív-fibrillációban, a megalvadt dobbanásban. Az utolsó varázsban. Most halsz meg.

a virrasztók elfújták a halott mellett a gyertyát, a halott arcát egy percre kitakarták, megnézték, megszagolták, hogy bűdös-e?, aztán a virrasztók a halott arcát gyorsan betakarták, hogy ne lássák a sárga dugó-vigyort, a virrasztók kinyújtott nyelvükön jobb mutatóujjuk sárga bögyét végighúzták, az ujjhegyet benyálazták, s nyálás ujjhegyükkel sárga szemhéjukat törülgették, nyállal dörzsölve mosták a piros szemhéjakat, a virrasztáspiros dióhéjfeleket, mint szája nyálával sebeit a bogár, a légy, szája nyálát mellső tenyértalpára kenve, a virrasztók sárga arcukat hideg vízzel mosták a lavórból, két kézzel kanalazva arcukra a hideg vizet, s arcuk is sárga, a gyertyacsönd is sárga, szemhéjuk is sárga és sárga a halott a szobában a szobaasztalon, s tudták: nemsokára a koporsóteknőt is hozzák, meg a koporsótetőt, a fekete dobozt, meg a fekete doboztetőt s rajta ezüsttel, vagy arannyal az írás, az életkor, a szám, a név, s rajta a csipkés, vagy fodros aranyfeszület, vagy ezüstfeszület Mert el kell temetni a halottakat. El kell temetni szépen. Megmosni őket ecetes könnyű vízzel, megmosni testüket. A kezeket, lábakat, a hátat, a nyakat, a vállakat, a hónaljakat és a combokat, karokat, lábszárakat, a combok ágyék-közét, az elsődleges és a másodlagos nemi szőrzetet, az alvadt szőrös diót, a herezacskót, s a barnaszeplős, sárgapettyes kékmakkú árva péniszt, a viaszemlőket, s a szőrbolyhos ráncos barna emlőtányér száradt lila bogyóit, a segglikig csúsztatva az ecetes szappanos mosórongyotrlést. Le kell dörzsölni lágy lassú szivaccsal a testre-száradt halálveriték-inget, a halálcelofán-inget, a halálüveg-inget, celofángatyát, üveggatyát és akkor úgy vedlik a halott, ahogy a gyík, vagy a kabóca kegyetlen, száraz felsőbőrét levedli, cafatos hártaronyokban és boldogtalan hártacsíkokban, celofánszalagokban, még tenyere, talpa is vedlik, akár egy ugróvillás lábu énekes bogár. A halott arcát kölnivizes vattával kell lemosni, vastagon csurgatva a kölnivizet a drága üvegből a vattacsomóra. És le kell törölni az alsó szemhéjak pillás féldíósrá forrasztott másik-féldió felső szemhéjakat, a halál-szempillásakat és az orrot és az orrlikak viasz hüvely peremét, s az orrlikak szőrös és pihés üregeiből ki kell törölni hideg kölnivizes vattarépával a haláltaknyot, vérbolyhos hullá-vizet és a száj sárga kettős viaszhernyóját is le kell törölni és a fülkagyló hátát az eres lapulevélhátat és a fülkagyló bepöndörödött rózsaszírom-peremét, a fagyott kagylóhús-állatszárnyakat is le kell törölni csöndesen és a fülkagylók hullasárga járatait, és a gégét és a homlokot és a halántékokat! És fel kell öltöztetni szépen a halottakat, ingbe, gatyába, bugyigóba, hogy elfödve legyen mind a bőr, a szőr, a szemérmetlen testi halálkimutatkozás és melltartó kell az asszonyokra, nőkre és minden halott lábaira harisnya, selyemharisnya, pamutzokni. És halotti ruhájuk, mint a Csönd ruhája és halálos arcuk megnyúlt, összezsugorodott, viaszbéka-orrú, vagy sarlógyík-orrú pikkelyes, varangyos Második Ragyogás. A halottakat koporsóba kell tenni, ha lehet. S a halottakat el kell temetni szépen. Sírva, vagy könnytelenül. Egyszerűen. nem láttalak téged sohasem ruhátlan Csak ott az öltöztetés előtt a szalmazsák-magányban A halottat meg kell mosni. A halottat fölboncolják. A halottnak koporsó kell. A halottnak sír is kell. Fölöltöztetni a halottat. S aztán a koporsóba tették. A tükröt is betakarták fekete kendővel. Mécszet is tettek feje mellé. Szenteltvizet a borospohárba. A vízbe rozmaring-ágot. mint a nyitott-ablakú üres halotti szoba. Holt-teste nincs, csak szaga.

néztél a kítátott szájú hártás sárga szegényre és azt mondtad: „Exitus!”, azt mondtad: „Vége!”, s ujjhegyeiddel a szemhéjakat a halott szemgolyóra húztad! Te tudod? Te tudtad?

Boncoláskor? Koponyafűrészeléskor? Vagy amikor magad vágod föl a halottat kis gyorsan-rezgő elektromos embertest-fűrészszel gégtől a húgyhólyagig, a hanyattfekvőt függőlegesen, hosszan, vagy mikor gyakornok-asszisztensként álltál a bűdös emberhalál-koszban és nézted,

a véres testbelső milyen színes? Amikor tépted a szívről, a májról, a vesékről, a belekről az emberzsiradékot gumikesztyűs kezekkel, A halottak: mint romlott halkonzerv, dobozteteje alumíniumkulccsal kulcsra-tekerődve csigaforgácsosan, fölnyitva! fölvagdosott, szétfűrészelt és összevagdosott tested belső szerveinek nincs canopus-edénye, az agynak, a szívnek, a tüdőknak, a májnak, a lépnek, a veséknek, a húgyhólyagnak és a heréknek, a nyelvnek, a beleknek, a gyomornak, az epehólyagnak, prosztatának, a te canopus-edényed a te fölvagdosott, szétfűrészelt, összevagdosott, szétnyiszált kicsi tested, üres testedbe visszadobálták kihúzott, átgúrt, átpaszírozott, fölszeletelt, szétvágott, ollóval szétvagdosott belső szerveidet, mint fekete szemetestartályba, sárga szemétkannába, piros szemétvödörbe a szemetet, alsó koponyádba az agyat visszatették, aztán a hajas felső koponyafödőt rányomták

félfejedre, gégtől a nemzőszervig vaginásan széthúzott testüregedbe a szívet, a májat, a

tüdőt, a gyomrot, a beleket, veséket, a húgyhólyagot és a fáradt zsíros emberárnyat

szelíden visszadobálták, kis bűdös testedet, a vaginás mellső testhasadékot, az aranyfűstszövet bőrt összevarrták nagy tűvel, nagy öltésekkel, gumikesztyűs kezekkel, zöld műanyagfonállal, prospektura-boncasztalon a halott embertestből kivett szív lila halálcsomóján a zöld hullalegyek, mert a halott szív ott fekszik a fölvtárgott bűdös meztelen test mellett véres zománctálban a boncasztalon, Ravatal-éjszaka. Halottlemosó-éjszaka. Halottöltötzető-éjszaka. Kórbonctanok hulla-éjszakája. Prospekturák halál-éjszakája. Hullameztelen éj.

Akik nem gyászolnak: a friss sírokat nézik. Akiknek gyásza új: a friss sírokat nézik. Hervad az aranybúcsúírás a fehérselyem koszorúszalagban, s az aranyfésű-szalagrojtok ájultan aszalódnak, mint sárga kukacok, s a sárga hangyák, mint cigarettából kihúllt dohányszemek, fehér cigarettahüvelyből kihúllt sárga dohányszálak új halottra várnak, Vándorolnak a temetők mint a madarak ősszel Nincsenek ők oly mélyre temetve. A kutyák emberhúst ettek. a föltámadás-nélküli temetőben, Örök napnyugtát néző temető, nyárfák, akácok, nyírfák, jegenyék könyörgés-púpja lassú dombtető, élők halála, holtat etető késő-földkori agyag-hordalék, sárgaföld-uszály ember-korhadék. S a zöld púpban a koporsó-tömeg, mint vízbe-süllyedt hajók, csónakok, mint kivándorló-menekült sereg holt-tolongás fulladtan hempereg, az iszap-rohadt bárkák, ladikok nyálán égnek a szőrös, zöld vakok. Ünnepruhában mind e néma nép, harisnyában, sárgán, cipőtlenül. Orrcimpák, nyelvek, hónaljszőr-kefék, hüvelyek, fülek, péniszek, herék, emlők izzása a halál-belül. S bárányfelhős kék a halál-kívül.

De mikor halott a halott? Amikor a szív megáll? Csak amikor az utolsó agysejt is meghal, s ezzel bomlásba kezd, amikor a koponyára csatolt E.E.G.-gép (elektroencefalográf) szeizmográfúje cikcakkjait írván félbeszakadva megáll a papíroson. Mint egy félig-megszületett grafit-villám. Akkor már kinyílnak zártságaink, nyílásaink nedveiket kibocsátják, szemnyílásaink, fülnyílásaink, nemzőszerv-nyílásaink, szájnyílásaink, végbélnyílásaink folytatnak vizeletet, könnyet, taknyot, excrementumot, vizenyőt, nyálat, ejakulátumot, s nyitottságaink bezárulnak. A szilárd hab folyni kezd, meglazul. ravatalrongy, halottmosó törülköző, hullatestéről levált rothadó hajas koponya: szempillaszőrei a szemgolyóban Éj-lila holttest, ruhátlan. Libatalp-sárga fogsor. Arcuk, mint nyitott papírcementes-zsák. Arcuk, mint üszög-daganatos zöld kukoricacső. rothadó haj, hónaljszőr, szeméremszőrzet Rothadás, csönd, üdvösség. Ott a temető-föld alatt a koporsóban, az elszáradó testhúsra száradt vázszíngben, fehérselyem alsószoknyában, ráncosan-legyezősen berakott feketebársonyszoknyában, amely mint harmonikásan szétnyitott, fatoll-koszorúsan széthúzott fekete körlegyező a Rothadás föld-kezeiben. A halott öregasszonyok alsótestén, szemérmén nincs selyembugyigó, fehérvászón alsónadrág, beparfümözött picinyke asszony-gatya, térdig-száras vagy combközépig-száras nőstény-alsótest gatyakesztyű, levágott-ujjvégű kétujjú kesztyű-nadrágocska, vagy az istenkard hasitékát, a szőr-méhecske-arcot, a hártás comb-golyókat, az ürítés gyáspontját befedő selyemháromszög-zsákocska, az oldalt két-szemnyílású. Mint egy sárga selyemkoponya, fehér vászonkoponya. Úgy rothadoznak ott szemérmetlenül a temető-föld alatt a koporsóban, az

feketerigó? Milyen halál vár engem, milyen halál, halott feketerigó? Ki hozza majd az én halálomat? a proszektúrán fekszem fölbontva, mint egy halál-jelentés, vagy fölbontatlanul piros márványasztalon bűdös bádogtálon, spárgával, vagy vékony drótszállal odakötözött dögcédulával. Majd belepnek holtan nyüvek, zöld döglegyek. S zöld zománcruha lesz rajtam a halálom szarja Isten létünk halandó húsára, élő sebeibe és hullaüregeibe Fölfaló Fehér Angyalait, sárga dermedéskürt orrlikaimon csöndre-vicsorgó szájamra másznak a hullafalánk, döghúsomra éhes áttetsző angyalok, Isten fehér szárnyashangyái, Igy kizabálva fekszem majd én is? Kizabálva Isten angyalaitól? Hajas és körmös üres hártyszobor leszek én, halott feketerigó? Meghalok, meghalsz, meghalnak! Meghalnak, meghalsz, meghalok. Meghalsz, meghalnak, meghalok. Meghalunk. És szájból forró dagadt habrózsa nő, halottak a földben romlottan átszagoslnak koporsóig és holttestemig, mint kíváncsi kutyák. Csontvázkutyák. Hullakutyák! S holttestem fölött az éji gyáva föld, mint folyékony sárga parázs! És maguk közé vesznek a halottak. Maguk közé a föltámadást-nemváró halottak. Boldogan befogadnak. Halottnak a halottak. Halottat a halottak. Igy válik a költő is csak döggé, változik a költő kukacos halottá!

Ravatal. Babér-ág. December. Semmi Fáj az istent roncokban látni, a kozmosz-szívűt Nézttem: sírodat gyorsan bekapálják! Ó, mennyi föld, mennyi föld zuhant rád, mennyi sárga puha föld! Mennyi föld, mennyi föld, mennyi! Ahogy koporsóra zuhan a hant. most tél van és alíg-hó. Tél, Tél, Tél, Óriás Halálzuhogás. Sorsa míg a téllel lassan megtelik: betömi fehérrel csönd-üregeit. Nagy tél lesz! A férgek tudják, olyan mélyre lehúzódtak. Temető. Tél. Deszkaládában ólomöntvényben aranybáb. Gigászi kék légyszem az ég: millió kúpdombbá összetorlódo jéghasáb. Rohadnak a rózsák. Új tavasz jön. A rózsákat meg kell metszeni megint.

A temetőben már tavasz volt. az irgalmatlan, gyönyörű agyvelő, amely talán már lángolva elenyészett a riadt, dühödte föld-sírban, a Farkasréti temetőben. Sírodon gyűrt villamosjegy, rozsdás konzervdoboz homályában poshadt esővíz, fekete-kukacú szentlélek-gerinccel a tavalyi gyertya rózsaszín hányadéka, itt rothadt szét szíved, itt folyt szét agyad, kimászva a könnyű koponya szétnyílt csonthólyagából, mint kinyílt kagyló-kéregszárnyakból a puha állat, a koponyából kidőlve folyt szét, mint széttört köcsögből a rózsabarna kenőszappan, elméd itt lett fehér kukacok, zuzmara-öltönyű lárvák fehér ösztöne, itt feküsznek csontjaid a föld fekete lapjaiban nézem a ropogó, száraz, zöld-foltos kövér varangyot, amely téged is evett, csak csontokat, csontokat, csontokat, csontokat, csontokat, sárga csontokat, s ruhád elrohadt foszlányait, nem adatott meg a föltámadás, csak a megmaradás, és nem bújjik ki a földből, magáról a penészt, a deszkaorhadékot, a gyökeres-port lesöpörve az utolsó ítélet elképzelhetetlen piros trombita-dühére, csillag-okádó angyaltrombitákra, akartam otthoni édes temetőt, vidám halált, jókedvű temetőt, Mert neked ez se jutott, otthoni temető, aki a teljesség atyja voltál és nincs sírhelyed önmagadban, neked nem jutott ecetfa, bodzafa, akácfa, jegenyefa, cserepekké-széttört, kopott-mázú, a földtől csontpókháló-trombitákká kiszívott, csontselyembábbbá rostosodott, likacsos csontjai, vagy megkristályosodó csontjai ott feküsznek a lassan kitavaszkodó és lassan eláruló Kerepesi temetőben.

Útmenti temető poros ecetfák kökényes árok Üvegfa-bürcök zöld üvegernyője kéklángú csalának Meszelt sírkövek kápolna száradó koszorúk Mosolygó temető űzöd a bánatot borút Mosolygó temető a falut a dombról vigyázza Májszínű feketemárvány sírkövek Kimehetnék a faluvégi téli temetőbe: ponty-pikkely-kérgű téli bodzafák, rothadt és fagyott krizantém-fejek, nyálkás és pernyés őszirózsa-csomók, rozsdá-márvány bürcökcsipkék, behavazott növényi vas-koronák közé, elhullott kakastollak, földből-kimászott embercsontok, koporsó-rothadékok, koszorú-foszlányok, mocskos szemfedőrongyok Krisztus-árnyéka alá, hazamegyek szülőfalumba és kifutok a hó-foszlányos, jegeseső-kocsonyás, őszivirág-halott temetőbe, ahol a kék-gombás márványsír-köveken lassan-csordogáló, fekete-likacsú hőszeletek ülnek, mint átázott kenyérdarabok, s a fakeresztek arany-írásait, ezüst-évszámait megolvastja az eső, a hó, a hólé, leszívja a falun-hömpölygő hatalmas köd-polip, ahol a rózsaszín, világoskék porcelánkeretbe szorított, üveg alá feszített fényképek arcát,

göndör haját, bajuszát, kezeit, nyakkendőjét, máslijait, nyakgyöngyeit lassan elmállasztja, üveghez-tapasztja, fölkkorítja, felpörgeti, elvigyorítja, megráncosítja, vízgyökerekkel átszővi, cserepekrebontja a télvégi olvadás és az eső. Kimegyek a rothadt koszorúk, fehér krepp-papír-pólya-foszlányos koszorúdrótok, elfagyott-üstökű virágok, üszkös-sárban-heverő csontok, kopasz, szélsuhogásos jegenyék, akácok, ecetfák, bodzafák, orgonafák, friss-meszelésre-váró durván-faragott Jézusok, vastag-hullafoltos bánatos Szűzmária-fejek, márvány-töviskoszorúk, rozsdás konzervdoboz-gyertyatartók, lucskos gyertyacsonkok néma földjére, az otthoni temetőbe

Csak meghalni megyek, meghalni oda vissza, meghalni megyek, csak meghalni megyek édesanyám: kiteríthetsz majd a szülői házban, eres kezeiddel megmoshatod testem, mirigyos szemhéjam lezárhatod csókkal. S majd ha a húsom bomlik széjjel, bűzben és virágban rothad a testem, akkor leszek véred-ivó magzat, akkor leszek a kisfiad újra,

Virrasztom magamat.

